

File

Edit

Object

Window

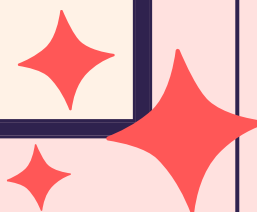
★ สรุปบทเรียน ที่ได้จากการพัฒนาความรู้ หลักสูตร "Digital Literacy"

ผู้สอน : สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

ผ่านทางระบบ E-learning : สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
(Thailand Digital Government Academy)

นางสาวกลวัชร ยุติธรรมดำรง
นิติกรปฏิบัติการ
กลุ่มวินัย กองการเจ้าหน้าที่ กรมพัฒนาที่ดิน
มีนาคม 2566

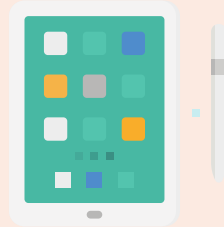
Devices

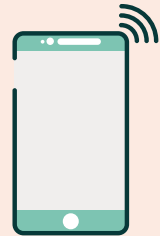
Computer

Laptop

Tablet

Smartphone

สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นคอมพิวเตอร์ทั้งสิ้น **ซึ่งคอมพิวเตอร์ได้ถือกำเนิดมาตั้งแต่ช่วงศตวรรษที่ 19** ในระยะแรกมุ่งเน้นไปที่การใช้งานเพื่อการถอดรหัสในช่วงสงครามเพื่อการ Plotting แนววิถีต่าง ๆ และเป็นระบบ IT ให้กับธนาคาร ต่อมาจึงได้พัฒนาขึ้นเพื่อการใช้แบบเอนกประสงค์ ซึ่งแม้ว่าคอมพิวเตอร์จะได้มาพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง และสมรรถนะของคอมพิวเตอร์จะเปลี่ยนไป แต่หลักการพื้นฐานของคอมพิวเตอร์ก็ยังคงเหมือนเดิม **ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้**

INPUT - PROCESS - OUTPUT MODEL

Input
รับข้อมูลจาก
ผู้ใช้งานหรือ
Software

Process
ประมวลผลข้อมูล
ตามคำสั่ง
ของผู้ใช้งาน

Output
รายงานผล
ที่ผู้ใช้งานต้องการ

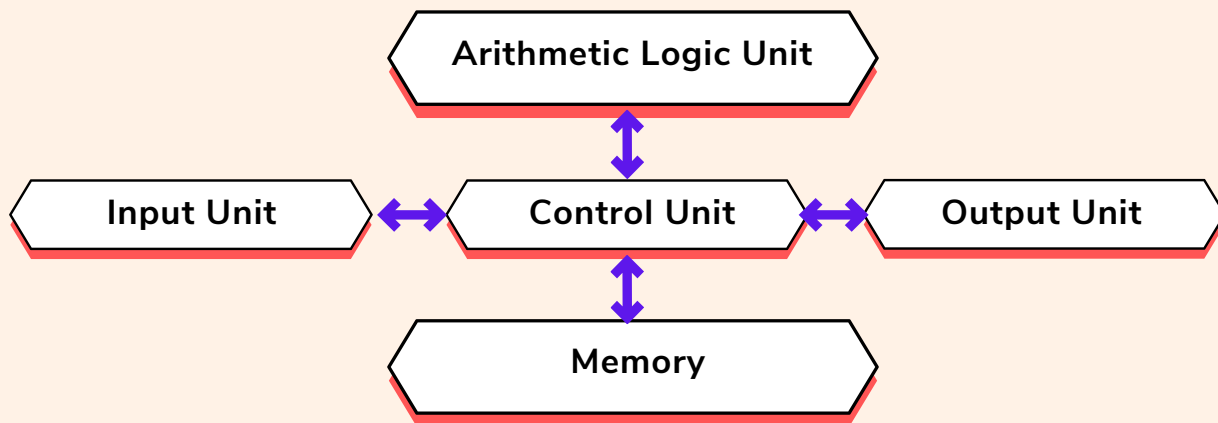
File

Edit

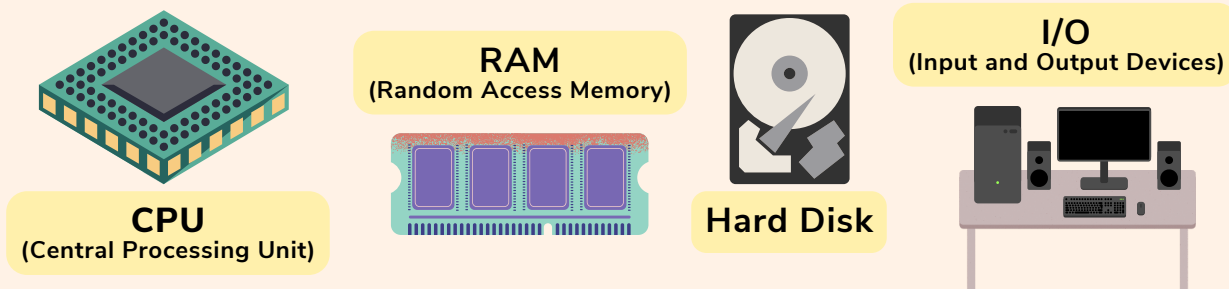
Object

Window

ส่วนประกอบพื้นฐานของคอมพิวเตอร์

การทำงานของคอมพิวเตอร์ต้องอาศัยอุปกรณ์หลัก 4 ประเภท ดังนี้

ประเภทของคอมพิวเตอร์

OPERATING SYSTEMS AND SOFTWARE

Software Concept

- อุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ทำงานตามที่ได้รับคำสั่ง
- โปรแกรมคือชุดคำสั่งที่ทำให้ได้งาน 1 อย่าง
- การรวมหลายโปรแกรมเพื่อให้สามารถสั่งงานได้หลากหลาย เรียกว่า ซอฟต์แวร์ (Software)

1

System Software

- Operating System
- Device Drivers

2

Application Software

Ex. Messengers,
Web Browsers,
Media Players

3

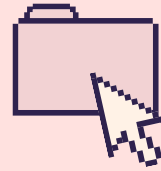
Utility Software

Ex. Antivirus,
File Backup Tools

10 TIPS TO PREVENT VIRUS FROM INFECTING YOUR COMPUTER

- Install Anti-Virus / Malware Software
- Keep Your Anti-Virus Software Up to Date
- Run Regularly Scheduled Scans with Your Anti-Virus Software
- Keep Your Operating System Current
- Secure Your Network
- Keep Your Personal Information Safe
- Think Before You Click
- Don't Use Open Wi-Fi
- Back Up Your Files
- Use Multiple Strong Passwords

รัฐบาลดิจิทัล

- 1 ไปรษณีย์ เป็นหนึ่งเดียว
- 2 ให้บริการสะดวก รวดเร็ว แม่นยำ
- 3 จัดเก็บและบริหารฐานข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4 เข้าถึงข้อมูลได้สะดวก เหมาะสม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

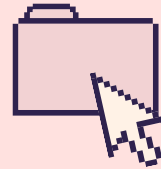
แผนงาน

- พัฒนาการอัจฉริยะสำหรับประชาชน
- เปิดเผยข้อมูลภาครัฐและสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน
- เพิ่มประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
- พัฒนาระบบดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อรองรับการบริการภาครัฐ

เป้าหมาย

- มีบริการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน
- ส่งเสริมความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน
- มีโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล การจัดเก็บ และการบริหารข้อมูลรองรับการเชื่อมโยงการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

กลไกการขับเคลื่อน

- ยกระดับคุณภาพงานบริการภาครัฐ
- ปรับกระบวนการ ลดขั้นตอนและกระบวนการของหน่วยงานราชการ เพิ่มความเร็ว โปร่งใส
- บูรณาการข้อมูลและระบบงานภาครัฐ สนับสนุนมาตรการและนโยบายรัฐบาล
- ผลักดันกลุ่มกฎหมาย และจัดตั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภัยคุกคามทางดิจิทัล

- สอดแนม แอบฟัง ดักจับข้อมูลการดัดแปลง
- เปลี่ยนแปลง แก้ไข นำเข้า ดัดแปลง การก่อให้เกิดการปฏิเสธการให้บริการ
- ระดมส่งข้อมูลจำนวนมหาศาลจนเครื่องหยุดการประมวลผล หรือการไม่ยอมรับ
- การปลอมตัว ปฏิเสธการทำกิจกรรม

อุปสรรคในการขับเคลื่อนสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล

ข้อจำกัดด้านปริมาณ

- บุคลากร
- กฎหมายที่ยังไม่นำออกมาใช้บังคับ

ข้อจำกัดด้านคุณภาพ

- ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารภาครัฐ
- ความรู้ความเชี่ยวชาญของบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรง
- การบริหารงบประมาณจัดซื้อจัดจ้างด้าน IT ที่มีประสิทธิภาพ

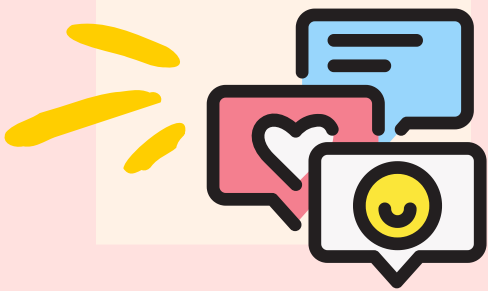
สื่อสังคมออนไลน์

GLOBAL SOCIAL MEDIA USE

ปริมาณการใช้สื่อสังคมออนไลน์ทั่วโลก

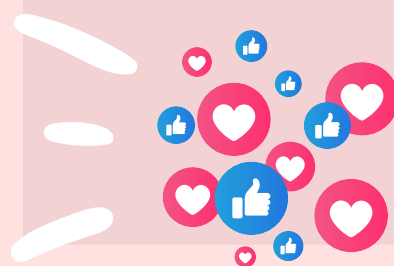
1

2.789
พันล้านคน

2

37% ของ
ประชากรโลก

ใช้งานผ่านทางโทรศัพท์มือถือ

1

2.549
พันล้านคน

2

34% ของ
ประชากรโลก

File

Edit

Object

Window

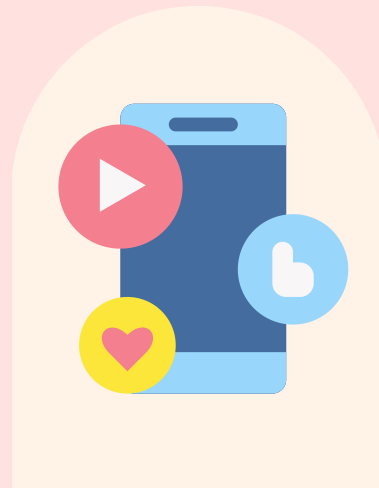
ประเทศไทย

Time Spent With Media

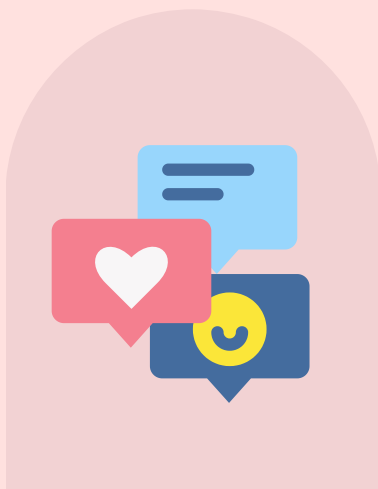
PC หรือ Tablet

เฉลี่ยวันละ **8 ชั่วโมง 49 นาที**

โทรศัพท์มือถือ

เฉลี่ยวันละ **4 ชั่วโมง 14 นาที**

สื่อสารออนไลน์ผ่านทุกช่องทาง

เฉลี่ยวันละ **2 ชั่วโมง 48 นาที**

โทรทัศน์

เฉลี่ยวันละ **2 ชั่วโมง 26 นาที**

ประเทศไทย

Thailand Social Media Use

ปริมาณการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในประเทศไทย

ใช้งานผ่านทางโทรศัพท์มือถือ

ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์

Communication

- Blogs
- Social Network
- Crowdfunding

Collaboration

- Wikipedia
- Google docs
- Dropbox

Review & Opinions

- Quora
- Yahoo Answers
- CNET
- Amazon

Brand Monitoring

- BrandsEye
- Brandwatch
- Semrush
- Hootsuite
- Radian6

Entertainment

- Zynga
- World of Warcraft
- Second Life

Media Sharing

Video Sharing

- Youtube
- Vimeo

Music Sharing

- Soundcloud
- Spotify

Photo Sharing

- Flickr
- Instagram
- Pinterest

ความน่าเชื่อถือของ เครือข่ายสังคมออนไลน์

ข้อมูลมาจากใคร

เนื้อหาที่น่าสนใจควรมาจาก
ผู้เชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์
ในเรื่องนั้น ๆ หรือบางกรณีอาจ
มาจากผู้ที่พบเห็นเรื่องนั้น ๆ
มาด้วยตนเอง

หลักฐานมีหรือไม่

เพื่อให้เกิดความแน่ใจในข้อมูลจาก
สื่อสังคมออนไลน์ ควรตรวจสอบว่า
มีการวิจัยจากสถาบันการศึกษา
หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
หรือมีแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือยืนยัน
ในเรื่องนั้นหรือไม่

ข้อมูลมีอคติหรือไม่

ควรตรวจสอบและพิจารณา
ความคิดเห็นจากแหล่งข้อมูล
ที่หลากหลายในเรื่องเดียวกันนั้น
ถ้าแสดงข้อมูลหรือความคิดเห็น
ไปในทิศทางเดียวกันก็จะ
มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

การสร้างอัตลักษณ์ออนไลน์

อัตลักษณ์ (Identity) คือ ชุดข้อมูลที่มีลักษณะเฉพาะที่บ่งบอกตัวตนของบุคคล ตัวอย่างเช่น ชื่อ - นามสกุล, ชื่อเล่น, วันเดือนปีเกิด, ลักษณะเฉพาะอื่น ๆ เป็นต้น

ตัวบ่งชี้ (Identifier) คือ สัญลักษณ์ที่ใช้เพื่ออ้างถึงชุดข้อมูลลักษณะเฉพาะ ตัวอย่างเช่น e-Mail Address, Username, Account Number เป็นต้น

Partial Identity คือ เชื้อย่อยของชุดข้อมูลลักษณะเฉพาะที่อธิบายตัวตนของบุคคล ตัวอย่างเช่น กลุ่มผู้ใช้งาน, ประวัติการซื้อสินค้า เป็นต้น

Profile คือ ข้อมูลบุคคล ลักษณะเฉพาะและกิจกรรมของบุคคลที่ผู้อื่นเป็นผู้เก็บรวบรวม ตัวอย่างเช่น ประวัติการค้นหาข้อมูล, รายชื่อเว็บไซต์ที่เคยเข้าชม เป็นต้น

Persona คือ Partial Identity ที่สร้างขึ้นมาเพื่ออธิบายลักษณะของบุคคลในสถานการณ์เฉพาะ ตัวอย่างเช่น Social Media Account, Online Blog เป็นต้น

อัตลักษณ์ออนไลน์

ผู้ใช้งานสร้างขึ้นมาเอง

ผู้อื่นสร้างขึ้นมาตามกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

บางส่วนจริง หรือบางส่วนอาจจะ
แต่งเติมเสริมขึ้นมา

การที่เว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เราเข้าใช้งานสร้างตัวบ่งชี้และสร้าง Profile ให้เรานั้น ก็เพื่อวัตถุประสงค์ด้านความปลอดภัย และต้องการทราบข้อมูลด้านพฤติกรรมของเรา

รอยเท้าดิจิทัล (Digital Footprint)

รอยเท้าดิจิทัล หรือ Digital Footprint คือ ข้อมูลต่าง ๆ และการใช้งานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นการโพสต์ ไลค์ แชร์ แชท ที่ได้ถูกจัดเก็บในระบบฐานข้อมูล ซึ่งคนอื่น ๆ สามารถเข้ามาติดตามหรือค้นหาได้ ข้อมูลเหล่านี้จะทิ้งร่องรอยเอาไว้เมื่อเราเข้าใช้งานเว็บไซต์ต่าง ๆ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ หรือ การช้อปปิ้งทางออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นเข้าใช้ด้วยอุปกรณ์ใดก็ตาม ร่องรอยการใช้งานเหล่านั้นอาจย้อนกลับมาทำร้ายเราได้ ตัวอย่างเช่น การใช้บัตรเครดิตจ่ายค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และค่าจอดรถ ถ้าบริษัทประกันสามารถเข้าถึงข้อมูลนี้ ก็จะทราบได้ทันทีว่าคุณดื่มแอลกอฮอล์แล้วขับรถ ซึ่งจะทำให้คุณขาดความน่าเชื่อถือทางสังคม และคนรอบข้าง ถ้าข้อมูลรอยเท้าดิจิทัลถูก Hack ก็อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายในเรื่องต่าง ๆ ได้ เช่น ธุรกรรมการเงิน

เราจึงมีความจำเป็นที่จะต้องบริหารรอยเท้าดิจิทัล

- เพื่อปกป้องชื่อเสียง
- เพื่อกำหนดว่าข้อมูลจะถูกแชร์ให้ใครบ้าง
- เพื่อป้องกันการเกิดความเสียหายทางการเงินและทรัพย์สิน
- เพื่อปกป้องสุขภาพของตนเอง

สิ่งที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ เมื่อใช้เครือข่ายสังคม

สิ่งที่ควรกระทำ

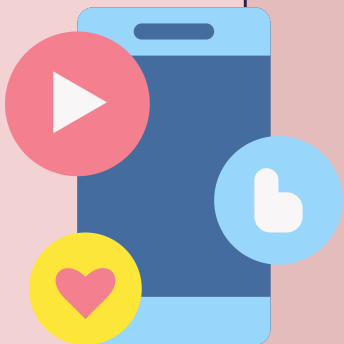
- ระมัดระวังในการเพิ่มเพื่อน
- คิดก่อนคลิกทุกครั้ง
- ใช้ Password ที่ยากที่จะเดาได้
- ทำความเข้าใจการตั้งค่าความเป็นส่วนตัว (Privacy Setting) ให้ดี

สิ่งที่ไม่ควรกระทำ

- ใช้ภาษาที่ไม่สุภาพ ไม่เหมาะสม
- นำเสนอเรื่องตนเองทั้งหมดผ่านช่องทางออนไลน์
- อนุญาตให้แอปพลิเคชันเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้ทันที โดยไม่ต้องตรวจสอบหรืออ่านรายละเอียดก่อน
- Upload ภาพที่ไม่เหมาะสม
- เผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวจริงจนสามารถบอกได้ว่าคุณเป็นใคร
- โพสต์ข้อความส่วนตัวบนสื่อออนไลน์

ธุรกิจออนไลน์ (e-Commerce)

ประโยชน์ของ e-Commerce

- **ค่าเสียการผลิตต่ำ** : เนื่องจากไม่ต้องมีร้านค้าและไม่ต้องมีคนกลาง สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้โดยตรง
- **ประหยัดเวลา** : ผู้บริโภคสามารถสั่งซื้อสินค้าที่ต้องการได้ทันที ไม่ต้องรอฟนักงานขาย
- **สะดวก** : ผู้บริโภคสามารถเลือกสินค้าได้ทุกที่ ทุกเวลา สามารถเปรียบเทียบราคาและคุณภาพสินค้าได้อย่างง่ายดาย ทำให้ตลาดมีการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ
- **ขยายอุปสรรคทางภูมิศาสตร์** : สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้ไม่ว่าจะอยู่พื้นที่ใด ประเทศใดในโลก
- **ลดความซับซ้อนของกระบวนการธุรกิจ** : ระบบการสั่งซื้อแบบดิจิทัล สามารถติดตามสถานะต่าง ๆ ได้

การเป็นเจ้าของร้านออนไลน์

ธุรกิจออนไลน์

ธุรกิจออนไลน์ในประเทศไทยนั้น ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจเล็ก ๆ จากสถิติพบว่าธุรกิจขนาดเล็กส่วนใหญ่จะอยู่ได้ไม่นาน มีเพียงครึ่งเดียวที่จะอยู่รอดได้เกิน 1 ปี และถึงแม้จะอยู่รอดไปได้ ส่วนใหญ่ก็อยู่ได้ไม่เกิน 5 ปี และที่อยู่ได้ถึง 10 ปีมีน้อยมาก โดยสาเหตุมีอยู่ด้วยกัน 3 ประการ ดังนี้

ล้มเหลว
เพราะการแข่งขันสูง

ล้มเหลวเพราะ
การบริหารจัดการไม่ดี

ล้มเหลว
เพราะการตลาดไม่ดี

ต้องการประสบความสำเร็จ
ต้องทำอย่างไร

- ศึกษาข้อมูลการวิจัยตลาดให้ดี
- ศึกษาเครื่องมือและเทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการขายออนไลน์ให้ดี เพื่อสามารถเลือกใช้ได้อย่างถูกต้อง
- ศึกษาเครื่องมือทางการตลาดออนไลน์ทุกชนิด ว่าชนิดใดเหมาะกับลูกค้า/สินค้า

เครื่องมือออนไลน์

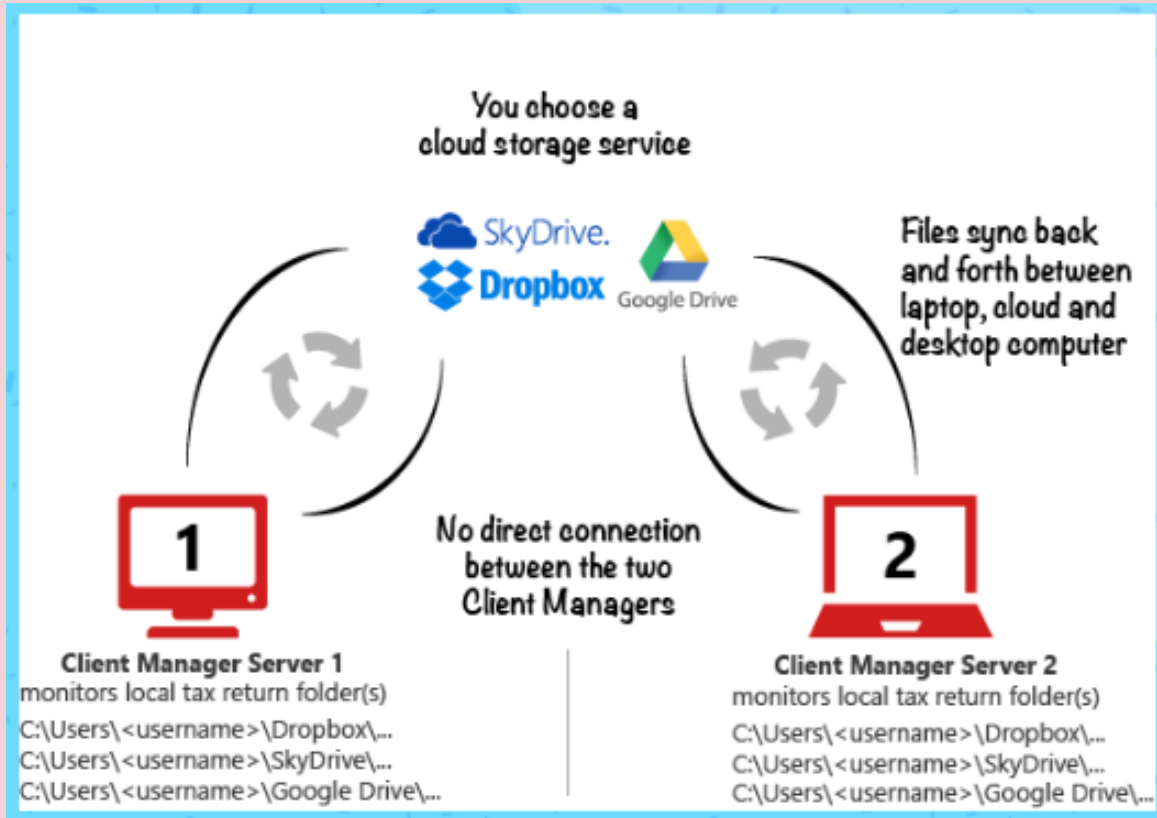

Cloud Storage

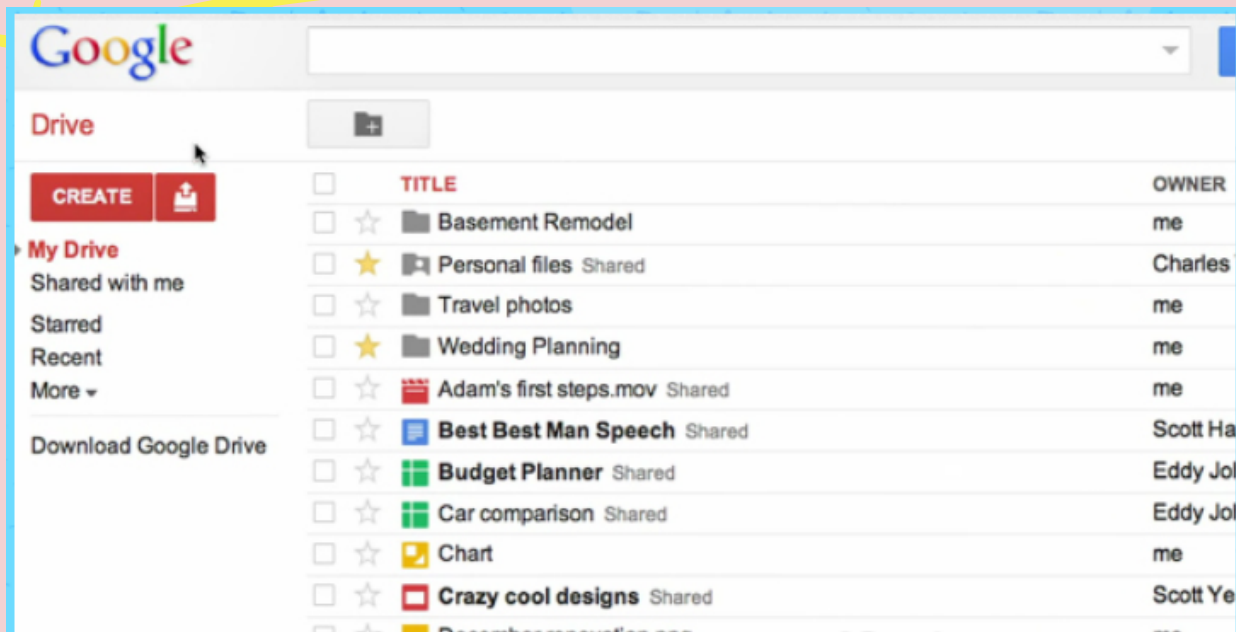
Cloud Storage เป็นแนวทางในการเก็บข้อมูลในลักษณะที่ข้อมูลถูกเก็บร่วมกันในพื้นที่รวมที่ทำงานอยู่บนเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายหลายเครื่องและกระจายอยู่ในพื้นฐานต่าง ๆ ผู้ใช้งานทั่วไปและบริษัทสามารถซื้อพื้นที่ในการเก็บข้อมูลดังกล่าวในปริมาณที่แตกต่างกันตามความต้องการ และมีต้นทุนที่แตกต่างกัน ผู้ใช้หรือระบบอื่น ๆ สามารถเข้าถึงไฟล์ที่เก็บหรือจัดเก็บไฟล์ได้ผ่านทางเว็บไซต์ โปรแกรม หรือทาง Web Service API (Application Programming Interface)

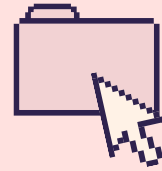

การทำงานของ CLOUD STORAGE

ตัวอย่าง CLOUD STORAGE

Presentation Tools

Presentation Software เป็น Application เพื่อลำดับเนื้อหาหรือภาพที่ต้องการนำเสนอให้ได้เรื่องราวตามทีผู้สร้างต้องการ โดยมีฟังก์ชันการทำงาน ดังนี้

- มีเครื่องมือให้สามารถนำข้อความไปใส่ และจัดรูปแบบข้อความได้
- มีขั้นตอนของการแทรกภาพหรือกราฟิก
- มีระบบนำเสนอเพื่อแสดงเนื้อหา ภาพ กราฟิก ตามลำดับที่ออกแบบไว้

เครื่องมือการนำเสนอที่รู้จักและนิยมกว้างขวาง

☒ **แบบ OFFLINE**

ยกตัวอย่างเช่น

PowerPoint
ของ Microsoft

Keynote
ของ Apple

☒ **แบบ ONLINE**

ยกตัวอย่างเช่น

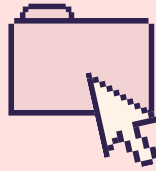

Office 365
ของ Microsoft

Google Slides
ของ Google

Collaboration Tools

Online Collaboration Tools เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้กลุ่มคนสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น

- การใช้กระดานบอร์ดในการเขียน Mind Map เมื่อประชุม
- การใช้กระดานบอร์ดในการอัปเดตความคืบหน้าในการทำงาน

ประเภทของ Collaboration Tools

Communication

แลกเปลี่ยนข้อมูล
พูดคุยสนทนา
เช่น Instant
Messaging,
VoIP (Voice over IP)
/Video call

Coordination

สนับสนุนการทำงาน
หรือใช้งานร่วมกัน
หลายคน เช่น Online
Calendar,
Spreadsheet

Collaboration

สนับสนุน
การติดต่อสื่อสาร
แบบ Real Time
เพื่อแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็น
หรืออื่น ๆ

ทำไมต้องเป็น Online Collaboration Tools

- ง่ายต่อการติดตามความคืบหน้าของงาน
- ทำงานร่วมกันได้ แม้ไม่อยู่ที่เดียวกัน
- สามารถอัปเดตสถานะของงานได้ง่าย
- ทีมงานสามารถทำงานพร้อมกันได้ งานจึงเสร็จได้อย่างรวดเร็ว
- ข้อมูลทุกอย่างจะถูกเก็บในที่เดียวกัน จึงสามารถเข้าถึงและนำมาใช้งานได้ง่าย

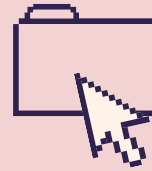

File

Edit

Object

Window

ประโยชน์ที่ได้รับจากหลักสูตรดังกล่าว

ในช่วงที่โลกกำลังเข้าสู่ยุคดิจิทัล
การทำงานย่อมต้องมีการปรับตัว
เปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นดิจิทัล
ด้วยเช่นกัน

การเรียนรู้ในหลักสูตรดังกล่าว
ทำให้ทราบถึงองค์ประกอบของ
คอมพิวเตอร์ และเข้าใจเกี่ยวกับการ
ทำงานในยุคดิจิทัลมากยิ่งขึ้น
ทั้งนี้ การได้รู้ข้อเสียของเครื่องมือ
ต่าง ๆ ทำให้เราสามารถที่จะป้องกัน
ความเสียหายก่อนที่จะเกิด
จะเกิดขึ้นได้ และยังสามารถนำข้อดี
มาประยุกต์ใช้กับการทำงานใน
ปัจจุบันได้อีกด้วย

LOVE IT

OKAY

